

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
Egész évre... 12.- kor. Egész v. ... 18.- kor.
Félévre... 6.- kor. Félévre... 9.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMONISTVÁN.
Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Darabos-utca 7. szám alatt.
: : Telefon 412. szám. : :

Kultursztrájk.

Debrecen, január 27.

A «Néptanítók Lapja», amelyet spórolásból egyideig szüneteltetett a jelenlegi kormány, néhány hónap óta újra kiadódik és szerkesztődik. Újév óta piáncé új alakja lett a lapnak s még vezércikkek is jönnek benne.

Tudvalevőleg erre vártak és vaggakoztak a nemzet napszámosai. Míg ez a korszakalkotó változás a tisztelt lapnál be nem következett, addig nem voltak boldogok; most már azonban, mióta a «Néptanítók Lapja» a maga szellemi főztjét minden csütörtökön kitálalja, bizonyára boldog minden magyar néptanító.

No mert a magyar néptanítónak főként szellemi táplálékra van szüksége és pedig olyanra, amely kultuszminiszteri retortákon ment keresztül, — nem pedig anyagi táplálékra.

A kedves szellemi tápnok legközelebbi számában «Kultursztrájk» címmel «fogas» vezércikket szolgál fel — mosolygályai körítve.

Mert aszongya, hogy neki mosolyognia kell, mikor a magyar tanítóról azt a hirt viszik neki, hogy sztrájkot indít a gazdája ellen. Egyelőre a gazdája alatt a kulturát érti.

Még az azonban hagyján, hogy mosolyog, hanem az a megkapó, hogy rémes, de rintelen prózában előadást tart nekünk, «a gazdag lelkű szegény tanítóról, aki hivatásból hirdeti gúnyhóban a nagyságot, faluvégen a dicsőséget, aki

nemzedékről-nemzedékre építi a szabad Magyarországot, aki tekintetével örökké az eszmék tiszta egét keresi, aki földetlen fővel, napban és viharban, sokszor gúny és lenézés közben, de mindig lelkesen földünk, népünk tudásunk himnuszát énekl...»

Igy zeng az apostol típusu magyar néptanítóról. És miután zengését elvégezte, nem késik azonnal kijelenteni, hogy fel sem lehet tételni a magyar néptanítóról, hogy hitvány anyagok miatt sztrájkot akarna indítani.

Mert hát amint a fentebbi receptjét láttuk, «a tanító tekintetével örökké az eszmék tiszta egét keresse». Még akkor is úgy-e, mikor a gyomra valóban korog s mikor már összerogyik az éhségtől? A kényeret, azt ne keresse soha, mert mihelyt azt teszi, rögtön kijár neki érte a megrovási kaland.

A tanítók aránylag ritkán mozognak, csakis akkor jajdulnak fel, mikor már igazán türehtelen a helyzetük.

Most így vannak. A helyzetök 4—5 évvel ezelőtt enyhült ugyan, de a drágaság oly gyorsan a sarkukba vágatott, hogy most rosszabbul megy a dolguk, mint valaha.

Es ezt a nagyfejűek nem akarják észrevenni; nem akarja különösen Tisza István, aki azt meri állítani, hogy munkájához képest elég jól van fizetve s miután csak nemrég aránytalanul nagyot javult a fizetésük, várhatnak.

Tiszát meg lehet érteni. Neki nem olyan

kultura kell, mint amilyenre a népnek valóban szüksége volna. Neki csak amolyan látszatos kultura kell, amely szerint egy kis szemfényvesztő mázon kívül ne legyen semmi olyan mélyebb dolog, mely az egyén önállóságát, karakterét erősítse. Ő a felekezeti oktatás híve és pedig főként azért, hogy az általa nagyon tisztelt nép egyedül a tulvilágon sejtse és keresse a maga üdvét, ne ít a földön és ne különösen a nagy latifundiumok területén. Ő állította fel azt a tételt, hogy mindenki nyugodjék bele a maga sokezer hold földjével és egyéb földi javaival. Neki olyan kultura kell, amely mellett a napszámárak nem emelkednek s amely mellett az urak kiváltsága, szava, hatalma és a csendőrszurony csorbát ne szenvedjenek.

Egyszóval sem neki, sem cimboráinak a népi igazi művelése még nem kell, mert mint közüök egyik-másik néha ki is böki: «már is sokat tud a magyar paraszt!»

Ilyen körülmények között érthető, hogy a hatalom szekerét toló «Néptanítók Lapja» szemfényvesztésül dicshimnuszokat zeng a magyar néptanítóról, de az nem érthető és még ő tőle is sok, hogy a magyar néptanítókat meggyanúsítja s a hangoztatott kultursztrájkot hamis világlátásban állítja a nagyközönség elé.

A «Néptanítók Lapja» úgy tünteti fel a dolgot, mintha a tanítóság legszigorubbán vett hivatalos teendőit nem akarná végezni, mintha a tanítást egyáltalában abban akarná hagyani —

UTOLSÓ VIRÁGSZÁL.

Irta: Jakabházy Bözsike

Van egy szál virágom,
Melyet tőled kaptam,
Amelyért cserébe
Csókra csattant ajkam...

Nekem többet ér most
Ez az egy szál virág:
Mint egy boldogabbnak
Hej! az egész világ!

Azért ne gondold ám
Hogy én boldog vagyok!
Mert ha elveszitem:
— Utána meghalok.

Ilyen édes emlék,
Mely ennyi gonddal jár:
Legjobb, ha eldobjuk
Még idejekorán.

Bárha nekem adnák
Az egész világot,
Többet nem cserélnék
Senkivel virágot!...

A ZÖLD KOCSIBAN.

Irta: Krudy Gyula.

A rabszállító kocsiban ketten ültek. Egy férfi és egy nő.

Nem igen hiszem, hogy kedves olvasóm között sokan volnának, akik belülről ismerik a különös zöld kocsit, amelyik sajátságos szomorú tempóban dőcög végig az utcákon, — a hatóságok ismeretes lassúságán mulik, hogy kocsijaik nem kedvelik a gyorsaságot; való, hogy nem akad önök között senki sem, aki hullaszállító kocsit, vagy tolonckocsit vágatva látott volna haladni.

E kocsik biztosan elének céljukhoz, amiképp elérünk valamennyien sirunkhoz. A kórház kocsisa minek siessen halottaival, hisz e kihűlt hullák még mosolyogtak, míg öleikeztek, még szenvedtek és sirtak, kocsiban talán sohasem ültek. — minek igyekezne rabjaival a tolonckocsi? Nincs semmi értelme a gyorsaságnak — s így a zöld kocsi a jelen elbeszélésben is a megszokott tempóban haladt.

Hallottam valakitől, aki sok mindent próbált életében, hogy a zöld kocsikban sötétség legyen. A rendőrség nem kényezteteti pártfogoltjait: egy kis rácsos ablak a kocsi hátulján, — ennyi az egész! Ez a lyuk sem azért van a kocsi'n, hogy a bentülők elolvashassák a befutókodó világoasság mellett hírlapjaikat; inkább azért

van ott, hogy a rendőr, aki a kocsit kíséri, időnkint bepillantasson az utasokra; vajjon nem urta-e meg valaki a bentülők közül a barátságatlan utazást s nem szökött-e meg a másvilágra a kényelhetetlen igazságszolgálatás elől?

A sötétben utasaink nem igen láthatták egymást, de tudtak egymás jelenlétéről, mert hisz a rendőrségi épület udvarában — bármily nyirkos sötét és vizes is az, — látták egymást, ama pillanatban, midőn a kocsiba felszálltak. A nő fiatal volt és bájos, talán husz éves volt. Kopott barna ruha volt rajta, kendő a fején és a balkezén jeggyűrű csillogott. A férfi vörös arcú, kopasz férfi volt. Fekete ruháját egykor gondolat keféltette, borzas cilinderét a hóna alatt tartotta a zöld kocsiban. Ő volt a legbeszédebb. Ugy kezdte, mint ilyenkor rendszeres szokás.

— Olyan fiatal és máris!... Én rajtam nem lehet csodálkozni, mert én öreg vagyok. Fiatalkoromban bűnbe estem és azóta nem tudom elhagyni. Már sokszor utaztam ezen a kocsi'n. De hogy maga is idekerült, az rendkívüli!

Az asszony a fejkendőjét a homlokára húzta — Talán ismer? — kérde összerendezve.

A férfi hunyorgatóit a sötétben.
— Nem mondhatom... Bár úgy vélem, a tizes számú szobában volt. Én a tizenhatosban voltam, a nagy társalgóban. Én mindig ott szoktam lenni.

Egy pillanatig csend volt, aztán a férfi bőbeszédűen folytatta:

Élővirágból legízlesebbekben kótt bál és estélyi csokrok, szinpadi virágajándékok és koszorúk a legszebb kivitelben készülnek az Ibolya Virágcsarnokban Szent-Anna-utca 5. Tulajdonos: Hudák Beláné.

vagy amennyiben abban nem hagyná is, nem úgy, nem abban az irányban és szellemben végezné, mint eddig.

Hogy ezt érti, megmutatja a többek között azzal az odavetett kérdéssel, hogy a tanító — ugyanabban a szószékben, — ahol eddig március idusán Rákóczi kurucán lelkesedett, szótlannul maradhat-e, ahol eddig a nemzetet szolgálta, néma maradhat-e a jövőben?

Nem erről van szó, tisztelt hivatalos papiros, hanem arról, hogy az iskolán kívüli akciót akarja félbehagyni a fizetésjavítás bekövetkeztéig a tanítóság; ezt is főként azért, hogy nadályszédni mehesse.

Ne tessék tehát félni, a tanító az iskolában a kurucokról szólva maga is kuruc: Magyaraz s a nemzetet szolgálja minden szavával ezután is. Sőt valószínűleg még kurucabb és nemzetibb lesz, mint eddig volt, belátván, — hogy maga a kormány ugyanis labanc s hogy eszerint a labancvilág még most sem szűnt meg.

Kár tehát az ördögöt a falra festeni, mert majd labancfutás lesz a vége! Ambátor ez nem kár, hanem haszon lesz a nemzetre nézve.

Másról van itt szó! Arról, hogy az olyan iskolán kívüli szemfényvesztő kulturtevékenységtől, mint amint legnagyobb részét csak azért csinálódik, hogy egyes felfújt nagyságok annál nagyobb hólyagoknak láttassanak, meg az olyanoktól, amelyekben a tanítóval, annak a hazafiságára appellálva ingyenmunkát végeztesnek s őt csak kifutóként használják fel, visszahúzódik.

Kell hogy ezt tegye, részint azért, hogy csakugyan kimehessen nadályt fogdosni, részint azért, hogy megmutassa, hogy a tanítón kívül senki sem fog ingyen munkát végezni a kultura szent nevében.

A nadályfogást már kétszer említettük. — Ennek az a magyarazata, hogy valamikor, de nem olyan régen, amikor szintén megnehezedett az idők jártása, a tanítóság fölött, a kedves «Nep-tanítók Lapja» azt a tanácsot adta a tanítóság-

nak, hogy ne elégedetlenkedjék, ne jajveszékkeljen és ne várjon mindent az államtól, hanem ha azt akarja, hogy több jövedelme legyen, — nézze a mellékfoglalkozás után, például szedjen — nadályt és adja el azt.

Ez a piócapolitika ordít ki a sokszor említett cikkből, és egyáltalában a magyar kultura hivatalos intézőinek legtöbb ténykedéséből.

Bizony meg lehet, hogy sok tanító — Magyarország nagyobb dicsőségéért — csakugyan elmegy piócaát fogdosni, ha éhen nem akar veszni; de ebből éppen nem következik, hogy a tanítói fizetések nem kell sürgősen javítani, mert hiszen, úgy sem hal éhen.

De az sem következik, hogy a nadályszédést bevégezvén, a tanító rögtön apostollá változzék át és hirdesse rendületlenül és lelkesen a nagy eszméket. Nem lehet, nem megy, mert a nadályszédésben elfárad az ember.

Sokkal jobb lenne, ha a magas kormány a tanítón élődi piócaát lerázásán segítene, mint hogy a piócaát közé küldi őket. Hiszen a tanítót valósággal kinasználják.

Kihaszználják nemcsak azzal, hogy fáradságos, nehéz, nagy munkáját nem fizetik meg, hanem azzal is, hogy sokszor szinte kényszerítik rá, hogy ingyen dolgozzék más helyett.

Egyetlen példát hozok fel rá. Egy évvel ezelőt volt a népszámlálás Debrecenben. — A számláló biztosok nagyobb része természetesen tanító volt. Mikor a népszámlálás vezetésével megbízott tanácsnok összehívta értekezletre a biztosokat, kijelentette, hogy az országos érdekű munkán kívül ezután még Debrecen város bejelentő hivatala számára is adatokat kell gyűjteniük külön erre a célra nyomott ivenek, mert ez a hivatal most bírálaton aluli slendrián állapotban van. Mikor egy r. kath. tanító erre megkérdezte, hogy jár-e ezért külön díjazás, azt a választ kapta, hogy nem jár, mert ezt a város iránti jóindulattól ingyen dukál megcsinálni. — Erre az lón a szerény megjegyzés, hogy már pe-

dig ezért kell valami, mert ezt ingyen nem lehet megcsinálni.

Ekkor a tanácsnok ur szörnyű haragra lobbant s azt mondta, hogy ha a felszólaló tanító remítelkedik, megindítatja ellene a fegyelmi vizsgálatot. Egyuttal neki esett a református tanítói karnak azzal a szemrehányással illetvén őket, hogy tudnak fizetésjavításért kunyerálni, de a város érdekében ingyen nem akarnak tenni semmit. Azt mondta, hogy ő szégyelli ezt a dolgot.

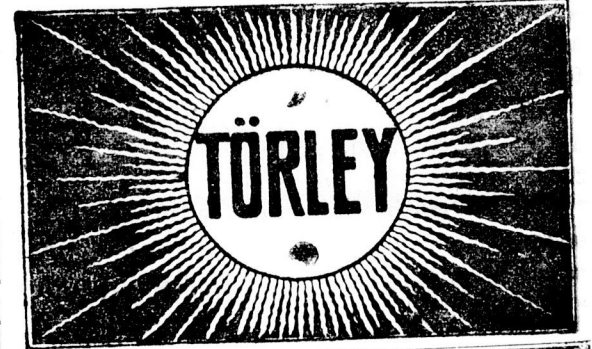
Azt nem szégyelte, hogy annak sem járt utána, hogy a felszólaló nem is református tanító volt, sem azt nem szégyelte kijelenteni, hogy az a hivatal, amelynek a számára az adatok kellettek, slendrián és bírálaton aluli.

A tanácsnok ur okoskodása szerint tehát a dolog úgy állott, hogy van egy hivatal, amelynek jól fizetett személyzete van, de amely azért semmiféle hasznos munkát végezni nem tud és van egy nagy tanítói kar, amely ennek a tehetetlen hivatalnak a számára köteles ingyen egy tökéletes, jó munkát elvégezni.

Hogy pedig ez az ingyen munka még tökéletesebb és megbízhatóbb legyen, már jó előre összeszidta a tanácsnok ur a tanítókat.

Hát az ilyen munkák megtagadására vonatkozik a kultursztrájk, mélyen tisztelt hivatalos kulturlepedő.

Simon István.

— Mondja: miért?
Az asszony csóválta a fejét:
— Nem lehet, — rebegte kellemes, mély hangon.

— Mindjárt tudtuk, — folytatta a férfi, — hogy maga nem közénk való. Mi szegény ördögök vagyunk, de szeretjük egymást és segítünk egymáson, magának nincs szüksége a mi segítségünkre?

— Nem lehet én rajtam segíteni.

— Hallottam már én ilyet. Egyszer egy vidám, kedves fiatal uriember keveredett bajba. Az első este halljuk, hogy a fejét ütögeti a falba: így akart végezni. A szomszédja, aki hallotta az ütéseket, nyomban széttelegrafirozta az ügyet a pincében. Az ör is megtudta és bement a cel-tába. A kedves fiatalember később kiszabadult is lehet még boldog, hisz elég fiatal hozza. Párisba ment és újra vidám és kedves... Maga

Az asszony álmódzva nézett maga elé és egyszerre felzokogott:

— Édes Istenem, én már nagyon boldog voltam... Nem is akarok többé oly boldog lenni, mert nem érdemelném meg.

Az öreg biztatta:

— Ejnye! Nincs olyan boldogság a világon, aminél nagyobb ne volna. Nagyszerű: bizonyosan fog újra szeretni...

Az asszony könnyes szemét törölgette a kendő csücskével:

— Soha!

— Soha! Nem szeretem az ilyen beszédet. Én is mondtam sokszor ezt a szót: soha! Mikor

először bünbe estem, mikor másodszer bünbe estem, mikor harmadszor bünbe estem... Most már nem mondom, mert még sokáig akarok élni: másképp pedig nem lehet élni. Talán így csinált? — kérde az öreg férfi és jobb kezével olyan különös mozdulattal csinált, amit a sötétben is észre lehetett venni. Selymet vagy ékszer? Ragyogó gyűrűt vagy kelmét szép ruhára?

Az asszony felzokogott:

— Nem, kenyeret a péktől!...

Az öreg férfi erre nem szólt semmit. Rop-pant elkomolyodva nézett maga elé, majd egy kis idő múltán lassan csóválni kezdte a fejét.

— Persze, éhes kis csirke volt odahaza, — dohogta magában. — Betegség, szegénység és más ilyen fekete legények ülték körül az asztalt. S férje talán az ágyban nyögött...

— Meghalt.

— Vén asszony jött, aki gazdag ur nevében pénzt kínált, de maga inkább az emelet-ről akart legrani. Juj, ezt hallottam már.

A rendőr benézett a rácsos ablakon:

— Csend legyen odabenn, hé! — kiáltott megörvén.

— Jó, jó, — dünyögte a kopasz férfi és cünderkalapját simogatta. — Hátha én azt mondanám, hogy maga bolond volt, hogy azt tette, igazat mondanék, — de én mégse mondom. Én vallásos vagyok. Tudom, hogy ha az Isten azt akarná, hogy más legyek, mint amilyen vagyok, hát más lennék. De az Isten nem akarja, mert fiatal koromban káromkodó, dorbézoló voltam, pedig öreg szüleimről kellett volna gondoskod-

nom. Hát magára miért haragszik az Isten?

Az asszony sebesen beszélt:

— Én az uramat szerettem, a gyermekem-et szerettem, az anyámat szerettem, mégis egyszerre nagyon szegények lettünk. Ugy jött a szegénység, mint egy nagyon rossz álom, — nem lehetett ellene tenni semmit. — Mindent eladtam, mindent megpróbáltam. A fiam egy napon nagyon éhes volt. Csak négy éves a szegény, hát mit csináljak vele?

Ujra sirni kezdett az asszony és mialatt sirt, megnyugodott.

A vén ember, ülve vele szemben, igen meghatottan lógatta a fejét.

— Próbáljon meg száz Miatyánkot elmondani, — mormogta. Én egyszer nagy bajban voltam és már semmi sem segített. Akkor elkezdtem imádkozni, mire a tizedredik Miatyánkhöz ériem. Jóra fordult ügyem. Nem találták meg a kérdéses aranyórát a holmim között, pedig az ágyamban volt, ahol laktam. Magának elég lesz tán száz imádság. Próbálja meg asszony.

A zöld kocsi ebben a pillanatban megállt. Az ajtót kinyitották. A törvényszéki fogház udvarán voltak. — Fogházörök álltak az udvaron. Egy aranyaspikás ur állt közöttük s így szólt:

— Hát megint itt van a vén tolvaj?

Az asszony azt sugta a férfi fülébe:

— Megpróbálom. Mátinak hívják.

Ezzel leszállt a zöld kocsiból.

Nagy Sándor

czukrász

Péterfia-utca 46. szám.

Minden alkalomra!

Diós és mákos **pozsonyi patkókat** kalács és kuglophokat

60 fillértől feljebb árusít.

Megrendeléseket pontosan és legizlésesebben teljesít.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Návay Lajos elnök féltizenegy órakor nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a Ház folytatja az appropriációs javaslat tárgyalását.

Dr. Giesswein Sándor az első szónok. Apponyi, Andrassy és Lukács nyilatkozatai — úgy mond — nem tisztázták a helyzetet ...

Zajos felkiáltások miatt: Elenkezöleg!

Giesswein az általános választói jog mellett.

Giesswein Sándor: ... Sőt még inkább ösz szebonyoltották (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) De ez természetes következménye annak, hogy a magyar parlamenti pártok természetellenes módon alakultak és hegyezkedtek el s nem a radikális és demokrata lobogó s vízszint a konzervatív zászló alatt. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) A mai helyzetben a természetellenes helyzet az volna, hogy a pártok a választójog kérdésében csoportosuljanak. Amíg ez meg nem történik, a kormány és parlament a mai lehetetlen és mozdulatlan helyzetben marad.

Ez az igazság aztán eldönti a prius kérdését is: a választójog mindennél előbbvaló! (Zajos helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.) Apponyi mondása, hogy minden forradalmat reformok idéznek elő. Tíz év óta nincs reform, mely oly égetően szükséges volna, mint a választói reform. Ennek elmulasztása idézte elő a jelenlegi parlamenti forradalmat. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

Tegnap Andrassy a keleti veszélyre figyelmeztetett. Ámbár a szél nem hiva a háborúnak, elismeri a szükségét a védőképesség növelésének. De ezt a célt leginkább azzal érjük el, ha a nép erejét, erkölcsét, érzületét, lelkesedését szabadon beeresztjük a hadseregbe. Azt a célt természetesen csak népképviselő fogja beérteni. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Andrassy oldalán sokat küzdött a nép vasárnapi körsmázása ellen; minden igyekezete meddő maradt. A népnek mindaddig be kell mennie vasárnap a kocsnába, míg a hadsereg igényei az ily módon keletkező jövedelmet megkívánják. Ezen is csak a népképviselő változtathat. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A választójogi prius így nyilvánvalóan helyes követelés és jogos főként az a kívánság, hogy a kormány végre nyilatkozzék a szándékáról. Hiszen eddig csak azt tudjuk, hogy pluralitás nem lesz. Hiva az általános jognak, de úgy, hogy ne minimális adózás, hanem a teljesített munka legyen a választóképesség alapja. (Tetszés a szélsőbaloldalon.) Követeli a titkosságot is, mert enélkül nincs tiszta választás. A németországi visszaélések nem cáfolják meg ezt, csak azt bizonyítják, hogy emberileg lehetetlen oly törvényeket alkotni, melyek minden visszaélést egyáltalán kizárnak.

Nem fél a szociálistáktól; a szó nemes értelmében maga is szociálista; sőt azt vallja, hogy a nemzeti jogokban való részesedés a legjobb biztosíték a kommunisztikus törekvések ellen. A magyar nemzetnek a jövőben is csak az lehet az ereje és felsőbbsege, ami a múltban volt a szociális fejlettség és a demokrácia. Rabszolgák nem tehetnek egy nemzetet sem erőssé. Főkövetelésünk: adjon a kormány tiszta választójogi programot s alkossa meg sürgősen ezt a reformot! Bizalmatlan a kormány iránt s a javaslatot nem fogadja el. (Zajos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon. Az egész Justh-párt Giesswein üdvözlésére siet.)

A Justh-párt szónoka.

Gróf Batthyány Tivadar a következő szónok, aki azért beszél, hogy a vita főnyilatkozataira a Justh-párt nevében válaszoljon. Apponyi beszédére ennyit: nem akar reflektálni arra, mert nem akarja egyáltalán nehezíteni, hogy a nemzeti kívánságok, amelyek a Justh-pártéi is, végre teljesedésbe menjenek, ha ez lehetséges. Ra-

kovszky megjegyzései kétségtelenül az izolálás célját szolgálták. Igen, a küzdelem megkezdésekor a párt izolálva volt, de erős biztatást kapott éppen gróf Andrassy Gyula nyári beszéde által. Nagyon különös, hogy Andrassy most a küzdelem abbahagyására szólítja fel a pártot, holott ő adott lovat küzdelme alá. Andrassy a keleti veszélyt hozza fel; ugyanezzel rászólt a múlt évi delegátumban már jóelőre gróf Tisza István. A Justh-párt azonban most is arra figyelmeztet, hogy a hadsereg jelenleg is erős és hatalmas ama, hogy minden hivatásának megfelleljen. Azért azonban a párt nem zárkózik el a hadsereg korszerű fejlesztésétől.

A békéről szólva, kiemeli, hogy a megbékülésnek két feltétele van: az Apponyi által körüírt nemzet követelések teljesítése, aztán a választójog megalkotása, amit a Justh-párt sürget. Andrassy az Apponyi-féle követeléseket már minimálisoknak jelenti ki; a szél ezzel szemben arra figyelmeztet, hogy a követelésekkel szemben a pénzügyminiszter már tegnap a további lealkuvás álláspontjára hegyezkedett. Mivel a Justh-pártot szokták bűnbakul odaállítani, hogy t. i. miatta nem valósulhatnak meg a nemzeti követelések, mert nem tesz imagáévé, — szükségessé válik, hogy a párt álláspontja e kérdésben világosan kifejezessék. Kijelenti tehát, hogy a Kossuth-pártnak Apponyi által összefoglalt követeléseiből minimumok, amelyek elengedni a béke feltételeiből nem lehet. Mivel a követelések törvényen is alapulnak, a Justh-párt magáévé teszi őket. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

De ha már az ellenzék így precizirozza követeléseit, nyilatkozzék a többség, mi az álláspontja, teljesíti-e ezeket a feltételeket. De nyilatkozzék ma, ne holnapután, mert akkor már nem a parlamenti többség fog nyilatkozni, hanem a bécsi akarat. Ez előtt pedig a függetlenségi párt nem fog meghajolni. (Zajos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

De fölmerül az a további kérdés: beérjük-e majd ígéreteket, vagy a feltételek intézményes megvalósítását követeljük? Azt hiszi, hogy az országban az ígéret korszaka lejárt. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Az ellenzék e feltételek dolgában csak az intézményes megvalósítást fogadhatja el.

Andrassy és a választói jog.

Andrassy tegnap azt mondta, hogy a többség nem presszionálthatja magára az általános választójogot.

Gróf Andrassy Gyula: Igen, ezt mondtam.

Gróf Batthyány Tivadar: De mikor a koalícióban együtt küzdöttünk, Andrassy is harcolt a többség ellen katonai követelésekért s a választójogért. Sőt a kettőt junktimba is hozta.

Gróf Andrassy Gyula: Nem azt, hanem a házszabályrevíziót a választójoggal!

Gróf Batthyány Tivadar gróf: Azt is, meg ezt is. Sőt Andrassy kormányt is vállalt az általános választójog megalkotására s ráhelyezkedett arra az álláspontra, hogy előbb kell megvalósítani a választójogot s csak aztán lehet szó a véderőreformról. (Ugy van! Zajos helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.)

Gróf Andrassy Gyula: Majd jelelek rá!

Batthyány: Ha Andrassynak joga volt szembehelyezkedni a többséggel, engedje meg, — hogy ugyane jogot mi is gyakoroljuk. (Zajos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

Gróf Andrassy Gyula: Joguk van természetesen.

Batthyány: Ha Andrassynak joga volt a priusz álláspontjára helyezkedni, jogunk van nekünk is! Mi csak azt tesszük, amit ő cselekedett. (Zajos éljenzés és taps a Justh-párton.) Ne felejtse el Andrassy, hogy mi nem saját külön követeléssel állunk elő; mi csak azt követeljük, hogy a többség a saját programját megvalósítsa, mert a többség tüzte ki első és el nem odázható feladatnak az általános választójogot! (Viharos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.) Lukács miniszter is ezt hirdette!

Lukács László pénzügyminiszter: Honnan tudja, — hogy milyen választójogot akarok én? Batthyány: Körmöcbányai beszédéből. Polónyi Géza: Melyben egyuttal elítélte az erőszakot.

Batthyány: Nem engedhetjük át a véderőt előbb, mert akkor a többség évek hosszú sorára elcsúszhatja a választójogi reformot, felvén az összeűő ömböztéstől, a saját öngyilkosságától. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Rakovszkyval polemizálva, rámutat arra, — hogy míg a néppárt egy része a Justh-párttal a választójogért küzd, Rakovszky annak halálos ellensége; a néppártnak így magának vannak elintézni való differenciája.

Sümei Vilmos: Nem volt ellenzője, mikor alelnök volt!

Viharos jelenetek.

Gróf Batthyány Tivadar: A fejlődés során azután létre jöhet a fekete-kék blokk, a másik oldalon pedig a liberális tömörülés.

Felkiáltások a jobboldalon: A vörös párt! Justh Gyula: Inkább vörös, mint fekete-sárga!

Gróf Batthyány Tivadar: Rakovszky a nemzeti követeléseket félti a népparlamenttől. Hát ettől nem félt? Hiszen ez mindent elejtett!

Podmaniczky Endre: Önök mindent kikapcsolnak! (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Sümei Vilmos: A vesztegetéseket kapcsolják ki a választásokból!

Lovász Márton: Akkor maguk is ki lesznek innen kapcsolva. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Felkiáltások a jobboldalról: Mégis csak cinizmus! Rendre, rendre!

Bikády Antal: Nem szégyenlik magukat?

A jobboldalon erre nagy lármát tört ki, míg végre az elnök rendet teremtett és Batthyány felszólította beszéde folytatására.

Batthyány Tivadar gróf beszéde után óriási vihar keletkezett. A Justh-párt lelkesen éljenzte Batthyányt és ez alatt gróf Andrassy Gyula szólásra állott fel.

Az ellenzék percekig tombolva szünetet kért az elnöktől és nem akarta Andrassyt hallgatni. Aki sápadtan állott percekig. A munkapárt fiátsága a padokat verte és kiabálta: Halljuk Andrassyt!

Az óriási zajon keresztül sivit a Sümei hangja:

— Az elnök ne pártoskodjék!

— Mentelmihez! Rendre! — viszonzza a felszólítást a munkapárt.

Erős csengetés után Návay végre szóhoz jut és odakiáltott idegesen Sümeinek:

— Kikérem magamnak, hogy az elnököt pártoskodással vádolja.

Mikor az ellenzék lecsöndesedett, Andrassy Gyula szólalt fel személyes megtámadatás címén. Nem érti, miért támadta őt Batthyány, akivel sok elvi közössége van és miért védi Lukácsot, akivel nincs semmi közössége. Nem érti, hogy honnan vették, azt a ráfogást, hogy ő izolálni akarja a Justh-pártot, hiszen éppen ő hívta fel

Dr. Kertész István

ügyvéd

irodája

Bethlen-utca

45. szám alatt van.

**Aki tisztán szeret járni!
Aki béli ruháját tisztí-
tatni óhajtja!**

keresse fel

WACHA

gőzmosó és
vegytisztító
gyárát,

Telefon 839.

hol egy férfi, mint női ruhákat legszebben tisztítanak.
Főzet Simonffy-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53.

Telefon 840.

a kormányt, hogy tárgyaljon közvetlenül —
Justhékkel.

Amít Önök akarnak, fordult Andrassy a
Justhéhoz, hogy t. i. rá akarják erőszakol-
ni a királyra az általános választói jogot, ez
ugyanaz, amit Kristóffy annak idején cselekedett.

A vitában számosan vettek még részt, a
mely ezután elcsendesedett.

Az ülés két órákor ért véget.

A szabadiskola második féléve

A részletes tanterv.

A Szabad Iskola az 1911—12. tanév II. fél-
évében rendes ismeretterjesztő előadásait — úgy
mint eddig is — az Ipartestület dísztermében
(Simonffy-utca 1—c. szám alatti városi bér-
ház II. emeletén) tartja hétfőn, kedden, szer-
dán és esetleg csütörtökön este 6—7 óráig, a
mint az a részletes tanrendből látható.

Ezen előadások mellett rendez még ugyan-
csak az Ipartestület dísztermében az egész fél-
év tartama alatt hetenként kétszer minden hét-
főn és szerdán este 8—9 óráig eszperanto nyelv-
tanfolyamot, amelyre a jelentkezőket — egy-
szerű levelező-lap útján — a Szabad Iskola
titkára 1912 január 28-ikáig elfogadja. Jelent-
kezni lehet még a legelső előadási órán is. E tan-
folyam vezetői dr. Sáfár László és dr. Rajczy
Rezső lesznek.

A tanrend januárban:

29-én, hétfőn, 6—7-ig: Dr. Kovács Gábor
egyetemi magántanár, jogakad. tanár: Bevezető
előadások a szociológiába. IV. előadás: Az ál-
8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam. I. elő-
adás. Előadások az eszperanto-nyelv alapelemei-
nek elsajátítására, a nyelv gyakorlati használha-
tóságának beigazolására, s eddig elért eredmé-
nyeknek szemléltetésére. E tanfolyam vezetői dr.
Rajczy Rezső íráv. fogalmazó és dr. Sáfár László
kér. törvényszéki joggyakornok.

30-án, kedden, 6—7-ig: Dr. Rácz Lajos,
kereskedelmi és iparkamarai segédtitkár, a köz-
igazgatási tanfolyam előadója: A szociális biz-
tosítás továbbfejlesztése.

8—9-ig: Első munkáselemlőadás: dr. Kovács
Gábor: Mi a szociológia?

31-én, szerdán, 6—7-ig: Almos Zoltán kir.
törvényszéki bíró: Modern világnézet.

8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam. II. elő-
adás.

Februárban:

4-én, vasárnap délután 3 órákor: Első mese
délután kis gyermekek számára. Énekszám, sza-
vaiatok és mesélés. Részletes program a február
4-iki napilapokban.

5-én, hétfőn, 6—7-ig: Dr. Kovács Gábor
Bevezető előadások a szociológiába. V. előadás:
A család és annak történelmi fejlődése. A nő-
kérdés.

8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam. II. elő-
adás.

6-án, kedden, 6—7-ig: László Béla felsőke-
reskedelmi iskolai tanár: A gyorsírásról.

8—9-ig: Második munkáselemlőadás: Dr. Csü-
rös Ferenc, főgimm. tanár: A modern magyar
irodalom.

7-én, szerdán, 6—7-ig: Almos Zoltán: Mo-
dern világnézet.

8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam. IV. elő-
adás.

12-én, hétfőn, 6—7-ig: Dr. Kovács Gá-
bor: A szociológiai iskolák. I. A marxizmus rend-
szere. Ezek az előadások a jövő félévben foly-
tatódnak.

8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam. V. elő-
adás.

Debrecen közgyűlése.

A január 31-iki közgyűlés tárgyai.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bi-
zottsága folyó 1912. évi január hó 31-ikén —
szerdán — délután 3 órákor a városháza köz-
gyűlési termében rendes közgyűlést tart, amely-
nek tárgysorozata a következő:

Polgármesteri jelentés az 1911. évi decem-
ber haváról.

Belügyminiszteri rendelet a vízvezeték ki-
építése tárgyában hozott közzgyűlési határozatra
vonatkozólag, és a MAV. Debrecen állomásán
létesített új tömegáru rakterület céljaira szüksé-
ges városi terület elcserelése ügyében kelt 205
—1911. bkggy. sz. határozatra.

Gömör és Kishont vármegye közönségének
átírata a vármegyei körorvosok lakáspénzének
rendezése, illetve az 1908. évi XXXVIII. t.-c.
17. §-ának módosítása ügyében az Országgyű-
lés képviselőházához intézett feliratának hason-
szellemű felirattal pártósa iránt.

Szepes vármegye közönségének átírata a
tanítói fizetések rendezése tárgyában.

Névszerinti szavazások.

Szakbizottságok megalakítása: Központi vá-
lasztmányban lemondás folytán megüresedett 1
tagsági hely betöltése; közegészségügyi bizott-
ság; állandó statisztikai bizottság; népnevelési
bizottság; iparostano. cisko.iai felügyelő bizottság
kórházi bizottság; lötenyész bizottság; jog- és
pénzügyi bizottság, felügyelő bizottság; gazda-
sági bizott.üg; színházi bizottság; nyugdíjellen-
őrző bizottság; építési bizott.üg; számonkérő-
szék; porlenőrző bizottság; esküdtképes eggyé-
nek összehívását teljesítő bizottság; adópenztár
pénzkészletének beszállítását ellenőrző bizottság;
hortobágyi intéző bizottság; világítási vállalat
felügyelő bizottság; közlekedési bizottság; köz-
élelmzési bizottság; szépítési bizottság.

Tanácsi előterjesztések: a világítási vállalat
üzletszabályzatának módosítása tárgyában, —
napidíjasoknak a létszámon felül felvételére pol-
gármester részére felhatalmazás adás iránt, a fo-
gadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparok-
nak városunk területén gyakorolhatása tárgyában
újabbban átdolgozott szabályrendelet tervezet,
a 17 milliós nagykölcson és a házipénztár ter-
hére felvett 1 millió korona függőkölcsön elszá-
molása tárgyában, a Piac-utca 26—28. sz. vá-
rosi tulajdont képező telkeken emelendő bérhá-
zak építési költségei fedezésére 1.500.000 ko-
rona és a katonai barakok építési költségeire
315000 korona függőkölcsön felvétele tárgyában,
a város szabályozási program keretében keresztlé-
vitele ügye, a tiszántuli egyházkerületnek az ál-
tala létesítendő internátus céljára a Bethlen-
utca 39. sz. városi tulajdont képező telek átten-
gedése és a szükséges építési anyag megadása
iránti kérelme tárgyában, a helybeli siketnemákat
gyámolító egyesületnek az általa létesítendő in-
tézethez építési segély adása iránti kérelme tár-
gyában, az 1910. évi zárószámadás némely té-
telének törlése tárgyában, a Rosenberg Albert
özvegye és fiai szállítási és beraktározási r.-t.
valamint a Balog Dávid cégnek az Ispottály-lap-
oson földterület hasznosításra adása iránt beadott
kérelmére; a tiszti főügyésznek a közigazgatási
bizottság fegyelmi választmányában az 1912. év-
re helyettesítés, Schaff János helybeli lakosnak
a Burgondia-, Csapó-utca sarkától kiindulólág
a Domb-, Ótmalom-, Kigyó és Cegléd utcákon
továbbá a vámospécsi-úton, a nagyléтай-ut el-
ágazásáig omnibusz társas kocsijáratok léte-
sítésére terület használati jog engedélyezése irán-
ti kérvénye ügyében, Oravszki Sámuel és társai-
nak a «Tizenháromváros» utca nevének megvál-
toztatása köburkolat létesítése és ezen utcáról
a nyilvános bordélyházak kitélepitése iránti kér-
vénye ügyében.

Khuen-Héderváry Bécsben

A külügyminiszter-válság.

Ma délelőtt Bécsbe érkezett gróf Khuen-
Héderváry Károly miniszterelnök, hogy közel
egy hónapi betegeskedés után holnap ismét me-
jelenjen a király előtt. A miniszterelnök ez oka-
tommal természetesen megköszöni a királynak
betegsége alatt tanúsított érdeklődését, de az is
természetes, hogy ezen az audiencián szóba ke-
rüljenek azok az ügyek is, melyekben éppen a
miniszterelnök betegsége miatt eddigelé intéz-
kedés nem történt. Így elsősorban a véd-
erőreform ügye, azután pedig a mind valószí-
nűbbé váló közeli külügyminiszterválság. Gróf
Khuen még ma délután meglátogatja lakásán
gróf Aehrenthal közös külügyminisztert, este pe-
dig részt vesz a Vilmos császár születésnapja al-
kalmából rendezendő udvari ebéden. Érdekes,
hogy közel három hónap óta ez az udvari ebéd
az első, melyen a király legutóbbi betegeskedése
óta részt vesz, sőt valószínű, hogy Vilmos csá-
szár a főszót is fog mondani.

A külügyminiszterválság ügyében, mint teg-
napelőző nap már látni lehetett, mint leg-
autentikusabb verziót emlegetik most azt, hogy
gróf Aehrenthal a jövő héten rövidebb sza-
badságra megy, a delegáció idejére visszajön
Bécsbe, részt vesz a delegáció tanácskozásán,
azután pedig újból hosszabb szabadságra megy.
Ez idő alatt valószínűleg gróf Paliavicini konsta-
nópoli nagykövet fogja helyettesíteni a külügy-
minisztert. Hogy tényleg így lesz-e, vagy pedig
Aehrenthal már a közel jövőben végleg távo-
zik, az már néhány nap múlva tisztázódni fog.

A tiszteletdíj és munkadíj.

Az orvosi honorárium.

Akár mennyit irtak erről az igen egyszerű-
nek látszó, de valójában igen komplikált és
nehéz kérdésről, a közönség még nem tud szá-
badani attól az érzéstől, hogy a doktornak
nem illik számlát írni és megolvasott pénzzel
fizettetni a gyógyítást. Logikusan nagyon egy-
szerű a dolog: az orvos munkát végez, azt a
munkát, ami a mestersége és amiből meg akar
élni.

Ezért megilleti a munkájának ára még pe-
dig tisztességgel és a «clara pacta» egészséges
rendje szerint. Ez logikus és a belátó közönség
is belátja, hogy logikus. De az ember érzései
nem törődnek a logikával és a belátós közönség
mindig érez valami szimpátiát az iránt a doktor
iránt, aki nem beszél a pénzről. Igen jól jellemzi
ezt a hangulatot, hogy még mindig nem tud ki-
pusztulni, sőt még igen gyakran hallik körül-
vándorló hangon az a régi vándor-anekdóta,
hogy a meggyógyult nagy ur borítékot nyújt át
nagy professzornak, az azonban hideg arccal
visszaadja, mondván: «Kérem, énnekem nem bo-
riték jár, hanem ezer korona (márka, frank, lei
— aszerint, hogy hol mesélik.)» A nagy ur
bocsánatot kér, visszaveszi a borítékot, kinyitja,
kivesz a benne levő tíz darab ezres közül egyet
és nyújtja a lefőzött professzornak. A profes-
szor ugyanis le van főzve a nagy ur zlés-
telen hencseregével, mert a közönség el se kép-
zeli, hogy a professzornak gaza lehet, nem-
csak akkor, ha kevesebb pénzt várt a boríték-
tól, hanem akkor is, ha leszámolt a nagyobb
honoráriummal. Pedig az a sehohsem exisztált,
mert mindenhol emlegetett legelső professzor
igen okosan, helyesen és — mondjuk csak meg,
mert igen fontos — üzleti tisztességgel csele-
kedett. Nemcsak károsodni nem akart, hanem
ajándékot se kért. Dolgozott és a munkájának
árát szabta. Megérdemli, hogy szimbólikus szob-
rot állítsanak neki a modern orvosok.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használat valódni áldás gyomorhajásoknak, szék-
szorulásban szenvedőknek.

Előadó Debreczen és vidéken minden

Igmándi keserűvíz

az elrontott
gyomrot 2-3
óra alatt tel-
jesen rendbe
hozza.

gyógyászati és jobb főzvényekben.

Nyilvánvaló, hogy egész általánosságban még mindig igen rosszul fizetett munka az orvosé és azért a közönség is elvárhatja, hogy igazságuk van az orvosoknak, amikor fölemelik az általános díjazást. Hogy milyen gazdasági szükségletek vannak ennek, azt is fölösleges elmondani; viszont annak a kettős igazságnak a nevében természetesen, hogy az orvosok megint csak annak a különbségnek a tudatában cselekszenek, ami az orvosi munka és minden más munka közt van.

A feleséggyilkos férj

Exhumáltak egy holttestet.

Szenzációs gyilkossági eset tartja most izgalomban Kishegyes község lakosságát.

Még a múlt év december 21-én meghalt Hulala Mária. A községi orvos, mint halottkém, Kishegyesen Elek István gazdának a felesége, a halál okául mandulafélt állapotot meg és megadta a temetési engedélyt.

Rövid idővel az eltemetés után a faluban suttogni kezdtek, hogy Elek Istvánné nem természetes halállal múlt ki, hanem annak a súlyos testi sértésnek a következtében, melyet a férje ejtett rajta. Különösen a virrasztó asszonyok terjesztették ezt a hírt, akik az asszony holttestén ütések nyomait látták.

Addig suttogtak erről az esetről a falubeliek, míg valaki névtelen levélben fejlejtette az esetet Takács Elek topolyai járásbírónál.

A járásbíró a névtelen fejlejtésről értesítette a szabadkai vizsgálóbíró, aki Elekné holttestének exhumálását elrendelte és egyúttal nyomozást indított annak kiderítésére, hogy a névtelen levél egyéb állításai megfelelnek-e a valóságnak.

A nyomozás adatai kiderítették, hogy Elek István már régóta rossz viszonyban élt a feleségével. Egyszer már ott is hagyta az asszonyt, de később visszament hozzá.

Két nappal a halálest előtt Elekné üzentet küldött az édesanyjának, hogy látogassa meg, mert beteg. Hulaláné a bérletét küldte el a lányához, de ezt Elek nem engedte be a lakására és azt üzentte Hulalánénak, hogy lánya már jobban van.

Másnap Elek elhívatta a községi orvost, aki már haldokolva találta Elekné. Az orvos mandulafélt állapotot állapított meg és kijelentette, hogy Elekné menthetetlen. Elekné még aznap délután meghalt.

A nyomozásnak ebben a stádiumában került a sor az exhumálásra, melyet tegnap eszközöltek Kishegyesen.

A boncolásnál az orvosok megállapították, hogy Elek Istvánné fültövön ütötték s ennek halálát az ütés következtében kapott agyhártyagyulladás okozta.

Az orvosi vizsgálat azt is megállapította, hogy Elekné testén még több ütés nyomainak láthatók.

Takács Elek járásbíró az orvosi vélemény elhangzása után azonnal letartóztatta Elek Istvánt, akit a csendőrök beszállítottak a topolyai járásbíró fogházába, ahonnan holnap, vagy holnapután fogják átkísérni a szabadkai ügyészség fogházába.

A szerzői jog bitorlása

Karenin Anna a bíróság előtt.

Szerzői jog bitorlása miatt perelt be Kacsóh Pongrácz mint a Kecskeméti Lapok szerkesztője, egy vidéki lapot, mert az «Karenin Anna» címen közrebocsátott lárcáját egy másik vidéki lapból — ahol ez a tárca szintén a színházi rovatban megjelent, a szerző beleegyezése nélkül átvette.

A kecskeméti kir. törvényszék felperest keresetével elutasította, mert nem látta fenforogni a szerzői jogbitorlást, minthogy a hírlapban a «Színház» című rovatban a szerző nevének kitétele és a forrás megnevezése nélkül megjelent nem önálló közleménynek más lap által történt átvétele szerzői jogbitorlást nem képez.

A budapesti kir. ítéletábra, mint az Ugyvédok Lapja írja, a napokban helybenhagyta az elsőbíró ítéletét, indokul azt hozván fel, hogy alperes a kérdéses cikket olyan vidéki újságból oollította ki, mely a felperes újságjával csereviszonyban áll, vagyis ez a hírlap a felperes megjelent cikkeit átvenni jogosult a nélkül, hogy ehhez az ő külön beleegyezésére volna szükség.

A hírlapok között — egyszerű az indoklás — az a szokás áll fenn, hogy egyik hírlap a másikban megjelent cikket a szerző beleegyezésének külön kikérése nélkül átveheti jogosult, az a szerző, aki ilyen csereviszonyban álló lapban cikke közzétételét megengedi a nélkül, — hogy az utánnyomás tilalmát alkalmas módon kifejezésre juttatná, beleegyezettnek tekintendő abba is, hogy abból a lapból, mely valamely cikket a csereviszonyban fogva látott és közzétett, az utóbbi lappal ugyancsak csereviszonyban lévő másik hírlap a cikket átvehesse a nélkül, hogy átvett cikk szerzője után nyomozni és a közzétételéhez ennek beleegyezését, külön kikérni tartoznék.

Felperes tehát a fenforgó esetben nem vitathatja sikerrel, hogy az ő elhatározásától függ, hogy hírlapi cikkének utánnyomására kinek ad engedélyt, mert habár az 1884. évi XVI. t.-c. 1. §-a értelmében írói mű közzététele a szerző kizárólagos joga, erről a jogáról azonban a szerző akár kifejezetten, akár hallgatag le is mondhat s hallgatag lemondás fog fenn akkor, ha a szerző cikket csereviszonyban álló hírlapnak közlés végett átengedi és az utánnyomás tilalmát kifejezésre nem juttatja.

A negyedik vig-est

Fényes műsorral a Bikában.

A három nagysikerű Vig-est után, hármilyen nehéz is volt a rendezőségnek a helyzete, mégis sikerült a műsort ismételtelen oly ügyesen összeállítani, amely egyáltalán nem marad mögötte az eddigi estélyeknek. Különben bizonyítja ez is, hogy a közönség a jegyek nagy részét már elkapkodta, holott azt csak szombaton bocsátotta rendelkezésre a rendezőség. A részletes műsor egyébként a következő:

1. Nyitány. Tartja: Kiss Béla és zenekara.
2. Koks és Boks. Egyfelvonásos angol bohózat. Előadják: Kassay Károly, Bérczy Ernő és Károlyi Anna.
3. Karénekek. Magyar nép- és vigdalok. Előadja: a debreczeni színtársulat tíz tagja.
4. Apróságok. Előadja: Vajda Ilonka.
5. Zeneszerzők kópiái. Játssza: Mártonfalvy György.
6. Ujabb mókák. Éneklő: Kassay Károly.
7. Legszebb dalok. Éneklő Kassay Károlyné.
8. Schubert Heller: die Vorellen. Zongorán: játssza: dr. Eisler Mórné.

9. Operett jelenetek. Előadják: Borbély Lili és Kassay Károly.

10. Tréfás duett. Nagybölgökön.

11. Dalok, tuncsal. Előadja: Borbély Lili.

12. Dialóg. Előadják: Vajda Ilonka és Bérczy Ernő.

13. Hangverseny-számok. Játssza: Kiss Béla és zenekara.

A Vig-estély, mint rendesen, most is a Bika disztermében lesz jan. 30-án, kedden d. u. 5 órakor. Jegyek korlátozott számban még kapnatók Antalffy József Szent Anna-u. 13. sz. alatti üzletében. Helyárok, mint rendesen.

Szintelen riportok

A falusi atyafi a színházban. — Ez is kikeresztelkedett. — A gyermekágy. — Érdekes árverés. — A cigány kifakadása.

Mihály bátyánk, egy jómódu falusi gazda, felcélódott egyszer nagynehezen, hogy ő bizony elmegy már abba a szép Budapest városába, amelyikről annyi gyönyörű dolgot hallott mesélni.

Mikor hazajött, körülfojták a falu aprajánagy a, hogy meséljen nekik, mit látott abban a rengeteg városban.

— Hát ide figyeljete! — kezdte torkát köszörülve — sok fájatos dolgot tapasztaltam ott. A Janival voltunk egy nap, cifra házban is, amit úgy hírnak ott, hogy színház. Egy gyönyörű nagy lepedőt láttunk ott, akire mindenféle szép kép volt pingálva. Azt nézegettük egy darabig, mikor egyszer csak felhúzták. Amire osztán mondok a Janinak: gyerünk már innen fiám, mer vége vagyon — a látivalónak.

Bergstein Mózes, a lábára és orrára görbe «morgó kereskedő», nagy bajba jutott.

Ugyanis halálosan beleszeretett egy falubeli keresztény leányba, Törte a fejét: már most mit csináljon? Végre mivel másként nem tehetett, kikeresztelkedett és feleségül vette szive bálványát.

Persze, hogy a keresztviz nem sokat segít az ábrázatján, mely — lelógó tuncsei és feltűnő görbületeivel — már messziről elárulta ősi származását.

Ebben a hamisítatlan típusban jelent meg egyszer a bíró előtt is, aki tanúnak idézte meg.

— Neve? — kérte a bíró.

— Bergstein Mó — — — — — akarom mondani: József!

— Hány éves?

— 24 éves vagyok.

— Milyen vallásu?

— Keresztény.

— Milyen?

— Keresztény!

— Milyen vallásu? — kérdezte újra a bíró, aki nem tudta felfogni, hogy ilyen tuncses arc hogyan lehet keresztény emberé!... Mérgesen kérdezte hát újra:

— A vallását akarom tudni!

— Keresztény, kérek alássan.

— Keresztény?

— Igen is: keresztény katolikus.

— És mi a foglalkozása?

— Mi? hát — handlé-zsidó!

A család együtt ül és sajnálkozva beszélnek arról, hogy szegény sarki fűszeresnek a felesége meghalt gyermekágyban.

A kis Jancsi erre nagy komolyan közbeszól:

— Hiszen a néni egy rendes, nagy ágyban halt meg!... Meg aztán magas termetű volt, hát — hogy férne egy gyermekágyba!...

A debreceni ősi kollégiumban panaszkodtak egyszer a belakó diákok, a felügyelő tanárnak, hogy nagyon sok csontot adnak a hushoz.

— Hát aztán?! — förmedt rájuk a jeles professzor — Hiszen nekem is van csontom, maguknak is van csontjuk. Van csontja minden — ökörnek!

Egy ur a vendéglőben ménesi bort rendelt. Mikor elhozták és «megízlette», boszankodva

SALVATOR

kiváló bor- és
litharikus
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényed, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál különösen. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható éremnyelvényekkel és gyógyszerárúban.

SCHULTES AGOST

Sénye-Lipócai Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf apart 8.

— **Hajnal-Mulató.** Ma kerül másodszer bemutatásra a Ripacsok című egy felvonásos bohóság, cimszerepben Farkas Pál, Sziklai és Zobel Elza komikáival, — hogy mit jelent e három együtt, ahhoz igazán nem kell kommentárt írni. Fellépnek még Vas Feri, Reviaud Roberto, Várdai Feri, Röder Mici, Végh Zsuzsa, Morelli Hansi, Rozsnyai Gabi, Sipos Jolán, Szép Rózsi, Visontai és a még szerződötett összes elők.

— **Hol lehet a legkellemesebben szórakozni?** A vasuti állomással szemben lévő Nemzeti-kávéházban, ahol estéről-estére zajos siker és óriási népszerűség mellett tartja hangversenyeit Huczka József Budapesti tamburicza női és férfi zenekara. Ezen elsőrangú zenekar műsora a zenekarodalm legujabb termékeiből van összeállítva. Ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat és nézze meg a Nemzeti-kávéházban működő «Elite» tamburicza női és férfi zenekart, mivel már csak három napig: ma, vasárnap, holnap, hétfőn és kedden este lépnek fel. A zenekarnak van három elsőrangú szépségű bájos nőtagja és egy férfi ének- és táncumoristája, azonkívül a zenekar. Az említett énekesnők és Lantos Gyula komikus a legujabb kuptékkal és tánc-számokkal szórakoztatják a közönséget. Szóval mondhatjuk, hogy a Huczka József zenekara sokkal élvezetesebb szórakozást nyújt a közönségnek, mint bármely orfeum. Belépti díj nincs. Szíves pártfogást kér: Rosner A. kávé.

— **Felfüggesztett ügyvéd.** Aradról jelentik, hogy az ottani ügyvédi kamara nemrég három hónapra felfüggesztette az ügyvédség gyakorlatától dr Fényes Kálmán ügyvédet, aki ügyfeleinek pénzét megtartotta. Fényes felelőse a Kuria fegyelmi tanácsán, amely megerősítette a kamara ítéletét.

— A rossz emésztés sokszor a **szívműködést** is megzavarja. Mennyi kint és mennyi egodalmat okoz a rossz emésztés! Azáltal, hogy a vérkeringést akadályozza és a testet felesleges, mérgező anyagokkal túlterheli, befolyást gyakorol a szívműködésre, amiből szívzorulás, szívdobogás és más hasonló jelenségek származnak. Sok szabálytalanság a szervezetben csakis a hiányos emésztésre vezethető vissza. Mindezen jelenségekkel közönyösen állhatunk szembe, mert ezeket könnyű szerrel meg lehet szüntetni, ha reggelente fél esetenként 1 borospohárrnyi természetes **Ferenc József**-keserűvizet iszunk. Ez a páratlan gyógyvíz a testet a felhalmozódott mérgező anyagoktól alaposan megszabadítja, a vérkeringés ismét szabályossá lesz és nemcsak a szívdobogás fog megszűnni, hanem más képzelt bajok is.

— **A makrancos cseléd.** Nagyon akaratos egy konyhatündér lehet Vig Eszter, aki dr Nagy Kálmán ügyvédnél szolgált. Vaiani nem tetszett nek is ezért annyira felhuzta fityós oroszkáját, hogy se szó, se beszéd, otthagya gazdáját. Az ügyvéd azonban nem méltányolja az ennyag haragját, mert a rendőrségtől vizsgálattatását kérte.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, csúszos és köszvényes bajok és mindennemű gyulladások a **«Moll-féle franc» «borsesz»**-szé. gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 korona. Szétküldés naponként utánvétellel **Moll A.** gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan **Moll-féle** készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Az elűnt kappanok.** Ugy látszik, nagyon fájható a foga valakinek a dr. Irinyi Istven ügyvéd két szép hizott kappanjára, mert az éjjel szépen magához kapartotta. Azóta már talán bizonyára jól is lakott vele. A rendőrség az ingyen tolvaj elfogására a nyomozást megindította.

— **K'ss Gyuláné váltott.** Kiss Gyuláné, aki most az ügyészség fogházában van, töredelmes vallomást tett ma Tóby István vizsgálóbíró előtt. Az asszony előadása szerint Kiss Gyulával, a férjével úgy történt az emlékezetes szerencsétlenség, hogy ő elkeseredésében öngyilkosságot akart elkövetni. A revolver a férje párnája alatt állott és csak véletlenségből sült el az alvó Kiss Gyulára. Ez volt Kiss Gyuláné töredelmes vallomása. Amikor kihirdették előtte a vizsgálatot továbbra is fenntartó végzést, egykedvűen, sorába beenyugodva vette tudomásul.

— **A király és a trónörökös Aehrenthalról.** A Ceske Slovo közli bécsi távirat alapján a következőket: Udvari körökben beszélnek, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös eleve azt kívánta, mikor gróf Aehrenthal megbetegedett, hogy személyváltozás legyen a külügyminisztérium élén, de elítélőleg nyilatkozott arról a harcozóorról, amelyet bizonyos részről gróf Aehrenthal ellen folytattak s nyíltan megmondotta, hogy nem helyesli a hajsztát. Az illető, aki előtt a trónörökös eképpen nyilatkozott, az osztrák urakházának egy nagyon előkelő nevű tagja. Ugyanez a lap állítólag ugyancsak udvari körökből vette azt az értesülést, hogy ő felsége legutóbb, mikor Aehrenthalról volt szó, ezt mondta: A meddig én élek, meg kell maradnia a külpolitikában a régi irányúnak és vele együtt a hármas szövetségnek is.

Sok pénzt takaríthat meg!
minden Banküzlet, gyár, vállalat és nagykereskedő, ha üzleti könyveit **PRIESN & M.** üzleti könyvgyárában rendel meg, elsőrendű munka, jó munka, jó papír anyag és olcsó árak. Elvállalok mindennemű könyvek bekötését és diszmű munkákat. **JÓZSEF KIR. HERGZEG-U. 4.** a Bikával átellenben.

— **41-ik jótékony cse'u államsorsjáték.** A cs. és kir. lottójövedéki igazgatóság Bécsben most tendezi a polgári jótékony célokra szülő 41-ik sorsjátékát, melynek húzását február 15-én tartják meg. Mint a játéktervből kitűnik, ezen sorsjáték dusan el van látva nyereményekkel, melyek mind készpénzben kifizetnek. Közülük főnyeremények kétszáz ezer, ötszáz ezer, háromszáz ezer, kétszáz ezer koronával nagyon kedvező esélyeket nyújt. Tekintettel arra, hogy a tisztán jövedelem jótékony célra fordítatik, ezen sorsjegyek aránylag olcsó árak mellett — darabonként 4 korona — nagy kelendőségnek örvendnek.

— **Jogász soirée.** A debreczeni jogász ifjuság most készül második soiréja tartásához, mely a készütdésből és a hozzáfűzött várakozásból itélve, igen fényes lesz. A decemberben tartott soiré világosan kimutatta fényes sikerével, hogy a jogász ifjuság tud éni s tud szerepelni a nagy közönség előtt s még inkább megtisztogatja, kifényesíti azt a nevet, melyet elődei is olyan becsülettel tettek: a jogász nevet. E második soirée táncos lesz egybekötve s ezért a szép műsor, melyen fővárosi és debreczeni legtehetségesebb szereplők fognak pódiumra lépni, s a ropogós tánc, melyhez Magyarai Imre és fia fogja adni a muzsikát, előre garantálják a legteljesebb, legnagyobb sikert.

— **Életunt asszony.** Ma délelőtt jelentették a debreczeni kir. ügyészségnek, hogy Dorogon öngyilkossá lett egy javakorban levő asszony. Az életunt Orosz Mihályné, aki családi bajai miatt menekült a halálba. Oroszné gyufaoldatot ivott s a mérge megölte. Családja akkor talált rá, amikor már segíteni nem lehetett rajta. A szerencsétlen asszony levelet nem hagyott hátra, de hozzátartozói előtt többször emlegette, hogy az életből elég neki.

— **Csecsemő a kulban.** Szentesről írja tudósítónk: Barkóczi István pásztor tegnap este egy hogosi kút mélyén csecsemő-holttestet talált. Feljelentésére a csendőrség megindította a vizsgálatot és kiderítette, hogy a gyermek anyja, Berkó Etel, huszonkétéves cselédeány dobta a kulba. Letartóztatták.

— **Izgalmis jelenet a járásbírószágon.** Pécsről elentik: Halvax Ödön albiró tárgyaótermében izgalmas jelenet történt. Zidasics Józsefné egy becsületsértési pörben vádlottként állott a bíróság előtt. Amikor a vádat felolvasták előtte, fölkiáltott:

— Nem igaz!

Aztán eszméletlenül rogyott össze. A bíróság értesítette a hatósági orvost, aki az eszméletét veszített asszonyt a közkórházba szállította.

— **Gyanus halál.** Kézdivásárhelyről írják: Tegnap Komandó fatelepen Srazila Vaszl farmunkás megbetegedett s pár órai szenvedés után gyanus körülmények között meghalt. Állítólag nemegérgezték. Most ez irányban folyik a vizsgálát.

— **Töketejles,** szép termőképességű szőlője csak annak lesz, aki Mill-telepről, Nagyósz, két szőlőszeti árjegyzéket.

— **Millárdos nász.** Páratlan fényvel, még Amerikában is ritka pompával folyt le — mint Newyorkból jelentik — Holesburg filadélfiai millárdos bankár esküvője Olivier Cromvell özvegyével. A házastársak az esküvőjük alkalmából huszonöt millió korona értékű nászajándékot kaptak — A fiatal férj egy két és fél millió korona értékű nyakékkal lepte meg nejét — Pierpont Morgan ajándéka félmillió frankkal ér föl. A newyorki szezonnak ez a házasság volt az idei nagy eseménye, és az amerikai újságok tele vannak e ragyogó nász leírásával.

VOITH GYÖRGY.

Nyilttér.

Serravallo's

Vasas Kinn-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erőltető-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény belegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLO cs. kir. udvari szállító

Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2.60 Korona 1 L. üvegekben 4.80 K.

Berson
GUMMISARKOK

legolcsóbbak,
legtartósabbak,
legkönnyebbek
Tehat minden konkurencia felett állanak!

Számtalanszor bevált

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

A nagy egése

húgyhomoknál és
húgykürtnél,
mint a húgysavat
megkötő szer.

Stern József és Testvére
kefegyár r.-t. városi raktára
Telefon 250. Piacz-utca 22.

Ajánlja:
sajátgyártmányú legfinomabb kefeárut
a legolcsóbb gyári áron. Nagyválasztékban
kaphatók: fésűk, hajtűk, bőrárak, acélárak.
Parfümök, szappanok és mindenféle toilletto
czikkek

Grimm Pensio
Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Előkelő, csendes, központi fekvés, szabad
kilátással a Dunára és a budai hegyekré;
az „ngol Királyné“ és „Hungária“ szállók
közelében. A földalatti és városi viilamos
megállóhelye tőszomszédóságában.
Modern külföldi pensiók mintájára
külön e célra épült helyiségben, elegáns új
berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg
és melegvíz vezeték minden szobában; vil-
lanvillagítás; fürdők; folytonos lifszolgálat.
Külön lakosztályok beépített fürdőszobával.
Társalgó és ebédlő termek, olvasószoa.
Elismert elsőrendű konyha.
Interurban telefon 176-63.

Neubauer János
sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát
a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

Lefűztük Párist, Londont és Berlint
Szabadalmazott **hajtűnkkel**

A frizurát erősen tartja és so-
hasem esik ki. Kapható min-
den jobb üzletben. Valamennyi
kulturállamban szabadalmazva

Polczer és Társa
hajtű és hajdiszmu-árugyár
Budapest, I. ker., Lenke-ut 66. sz.

Aki gyomor-fájós, bélbeteg, étvágytalan,
lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**
gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a főlöseges **gyo-**
morsavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**
Gyomorsó-pasztilák kényelmes s kelle-
mes, ugyanazon ha-
tást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint
phiolával a 10 gyomorsó-pasztilával **kor. 1-50.**
Postai szétküldés megkevesebb 2 doboz megrende-
ésnél — utánvétet

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.
Kapható minden gyógyszerárban.

Lovak

Éljen elkos utakon is megtartják
munkaképességüket a Leonhardt
védjeggyel ellátott
eredeti-H-sarkok
által.
Az eredeti-H-sarkok minden tekintetben
régóta beváltak és használatban a
legolcsóbbak.

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma
Mert van „BOROLIN“
csúsz, köszvény, isiász,
kolera és más ragályos fertőzés,

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle
BOROLINN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolin-
cukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappannak darabonként
30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő czégeknel: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,**
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszeré-
szeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA,**
NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, **Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS**
gyógyszertárában. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért
HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

- Rendkívül nagy választékban vannak:
- Levelező-lapok, ==
 - Díszes dobozos levélpapírok, ==
 - Díszes levelező-lap albumok, ==

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.
Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.

ZUGYI SANDOR
SZÉN-TÜZIFA ÉS MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy és Lónyay-
UTCAK SARKÁN
"HUNGÁRIA" MALOM MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A húzás visszavonhatatlanul 1911. február 15 é fog megtartatni

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, doánytőzsdékben, adó-, posta-, táviráda- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

A Debreczeni
butorkészítő asztalosok árucarnok
szövetkezete

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
Telfon 129. Telefon 129.

Hunyadi-utca 17-19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét dusan felszerelt árucarnokára, hol Debrecen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmérsékeltőbb szabott árban áll a nagyérdemű közönség (rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Megtekintés minden vételkényszer nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kéjen ingyen és bérmentve leírást a **FORHIN**-gyártótól BUDAPEST VI. Váci-út 93

Eladó házhelyek.

A waggongyárhoz félkilométernyire

30—50 házhely eladó

Ingyen felvilágosítást ad, eladás-sal egyedüli megbízott:

Dezső László
tkvi okl. v. rendőrfogalmazó.
Morgó-utca 19. szám.

CSEPLŐGARNITURAK

Teljes garancia az üzemelésért.
Legnagyobb munkateljesítmény.
Egyszerű kezelés.
Férfiatlan megbízhatóság.
Erős, szolid munka.
Kevés benzinfogyasztás.
Több ezer példány a céllal rendelhető.

MAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
részvénytársaság exelótt
MAYER gépgyár vas- és fémöntőde
r. 4. Szombathely Budapest

Ma már általánosan elismert tény, hogy a „MAYER“ motorok a jár között a legjobbak.
Saját érdekében kérjen még ma látni árjegyzékét.

Raktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.

Hivatalnak,
Irodának alkalmas
világos, tágas
négy szoba
(3 utcai, 1 udvari)
1912. május hó 1-től
kiadó
Darabos-u. 7

Csak a Vulkan szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen nagyszerű légvoalat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan egyfolyóan tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sincs szénigáz! Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruhák kiégetése vagy kezek megégetése kizárva.

Világszabadalom!

Ára szabadalmazott kézzelvezéssel együtt: csiszolva **6.50 K.**, nikkelezve **7.50 K.**, elpusztíthatatlanul zománcozva **8.50 K.** Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalomtulajdonos:

Arak és Fehér
Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.
Telefon: 86-71.

Aranyéremmel kitüntetve udapest 1911. Telefon: 86-87.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, a kit asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőveszesedés, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvosól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő dietétikus teáinkból. Ezek magasztalták, a kik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő dietetikumot tüdőbajban, asztmában, krónikus gége- és gégetőhurut ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tükös szor, Lieber-téle növényekből készül, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ára olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Mély minden betegnek minden risikó nélkül alkalmas adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni **Puhlmann & Co. amre Berlin, 961. Müggelstrasse 25.**

Hirdetmény.

A református egyháznak a Hatvan-utca és Egyháztér szegletén levő telken épülő bérházban a földszinten raktárral és pincéhelyiségekkel ellátandó boltok, továbbá a földszinten, mint az első-, második- és harmadik emeleten fürdőszobával, mellék-helyiségekkel ellátott modern lakosztályok lesznek, melyeknek bérletére a bérház-építő bizottság az eddig is megnyitkozott nagy érdeklődés folytán már most alkalmat szolgáltat.

A tervrajzok az egyház hivatalában **Hódy Béla** levéltárnoknál, az építési irodában **Toth Istvánnál** és **Márton Imre** ügyvédnél vannak letéve. Az érdeklődő közönség a hivatalos órák alatt tájékoztatást nyer a boltok méreteiről és tartozékairól, a lakosztályokról és mellék-helyiségekről, továbbá az előirányzott berendezésekről. Az ajánlatok a bérösszeg 10 százaléknak bánompénzül letételével nevezett urakhoz adhatók be, kik azokat határozás végett a bérház-építő bizottsághoz terjesztik.

A lakosztályok 1912. évi november 1-től adat ak bérbe; a boltok pedig 1913. évi augusztus 1-től, ez utóbbiak úgy, hogyha augusztu 1-ig az állványok elbonthatók (nem lennének ezek lebontásáig legkésőbb november 1-ig a bérösszegeből husz százalék engedmény datik.

A bérház-építő bizottság 1912-évi január hó 10-én tartott üléséből.

Dicsőfi József
lelkészelnök.

Schaumburg-Lippe Herceg Beremendi portlancement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:
PÉCS, Indóház-utca 42. szám.
Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű portlancement és fehérmészgyártása, valamint géppel zuzott kavics és nyers mészkő előállítás.

Évi termelés: 500,000 q portlancement, 120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlancementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Spáten Sör
Bajor
Ötlete minden nap itala a világhírű, legelsőrendűnek elismert és kitüntetett a Bika és Angol királynő szállodák összes helyiségeiben csak rövid ideig, naponta kimerve és a legkiválóbb minőségű sörrel ellátva.

Ludaser János

Megnyilt női, pipere csipke és rövidáru üzlete **Megnyilt!** (Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban
állandó nagy raktár.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek

Gyártja:

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK !!
DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES
cégnél Csapó-utca 26.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábbadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért. frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Eladó tagbirtok.

ZÁLNOK község határában (Szi-lágy megye) 600 hold földbirtok, melyből 450 hold szántó, 50 hold legelő és 100 hold 30 év s tölgy erdő eladó, 10 hold belsőség, 7 szobás urilakkal és 4 hold gyümölcsösrel és teljes gazdasági felszereléssel együtt, ingyen felvilágosítást ad és vevőnek díjtalanul a nevére iratja eladással egyedüli megbízott

Dezső László

tkvi okl. v. rendőrfogalmazó.

Morgó-utca 19.

BUDAPEST SZÁLLODA
SZEGED, Aradi-utca 6.
(Tisza nagyszállóda függeléke.) Bejárat a Klauzál-téri villamos vasut megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K 1.60
Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü cukorkáknál**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes dobozján rajta van a **RÉTHY-név.**

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

„CLIMAX“ = Pénzt =
nyersolajmotor. takarít meg!

Legelőőbb, legbiztosabb üzemelő. Versenyképes ár k.
 Legjobb minőség. Több ezer referencia.

BACHRICH és TÁRSA
 motorgyári fióktelep
 BUDAPEST, V. 23., Szabadság-tér 17. szám.
 (Tócska-palota.)
 Telefonszám: 71-01. Sürgönyeim: „CLIMAX“.

Egy okos fej
 minden alkalommal
Dr. OETKER sütőporát használja 12. f.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.
 Használata által minden téssta nagyobb, lazább és könnyebben emésztetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilineáker á 12 f.
 a legnemesebb fűszere minden tésztának, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fél csomag **Dr. OETKER VANILINEÁKROT** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilineakra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!

an verlange orm-Slipper und Schneeschuhe der

Boston Rubber Shoe Co. in Boston

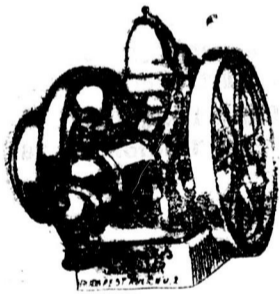
Generaldepot für Osterreich-Ungarn
WELLISCH, FRANKL & Co. Wien I, Fleischmarkt 12-14
 Wirtlich in Wien und in den grösseren Provinzstädten
 Schuh- u. Gummivarren - Maschinen - Danziger - Maschinenfabrik

Kapható Debreczenben:
 Aszmann Ferencz
 Fekete Jakab
 Frank Testvérek
 Györfi Testvérek
 Kálnai Lipót
 Mandel Lipót
 Schwartz B. utóda

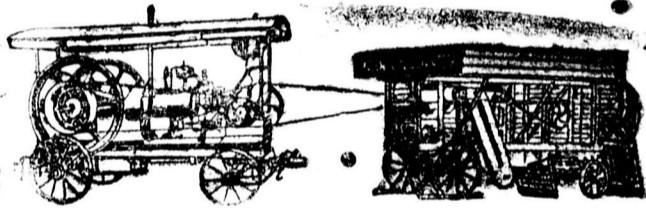
Nyersolaj-motor.

Világhírűek

Gőz- és motor-cséplőkészletek.

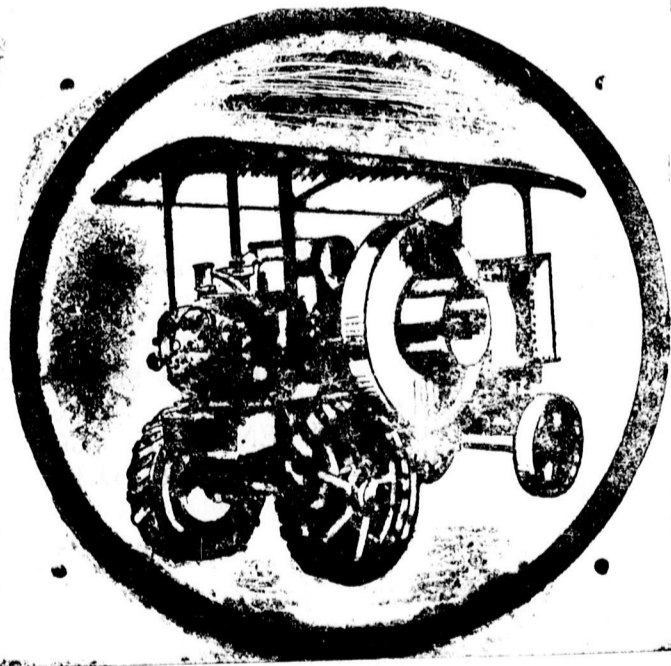
Magánjáró motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzemeltetése egyszerű.

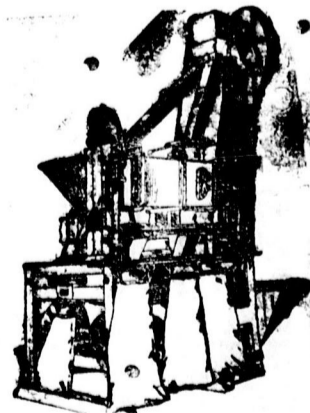
Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

merf a legjobbak és legegyszerűbbek

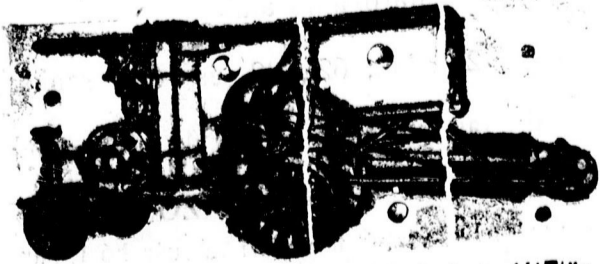
mert a legolcsóbbak és üzemük biztos

Szabadalmazott Malomjártat.

Igen egyszerűek, mert a malomjártattal együtt van szita szerkezete. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom őrésztés darálásra.

Magánjáró kőtörő.

Az országutakon magát vontatja és igen jól kőtör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg gépkiallításunkat
KELLNER és SCHANZER

(Budapest), V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Legmegbízhatóbb HRABÉCZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t.

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.
 Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 666. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férfidivat üzlet.)

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
 Apróhirdetések előre fizetendők.

Az «Atlasz» Biztosító Intézet Budapest, Rákóczi-ut 61., keres magas jutalék és magas általános mellett Debreczen város és kerületére óvadék-képes, agilis képviselőt.

Levélbélyeggyűjtésre alkalmas 1860—1873 évi kereskedelmi magán és ügyvédi levelezést, aktákat igen jó maklatúra aron veszek. Közvetítők honoráltnak. Jelige „1873 január” Tencer hirdetői iroda Budapest Szervitár-ter 8. címen.

MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-VÁRT KERESÉK. KURUCZ BELA EÖTVÖS-UTCZA 51. SZ.

Zongorázik ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Anorássi-ut 47. Tessék prospektust kérni.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern uri lakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Nemi bajoknál, hügyesfolyás, tripper-kankónál csak az ILLES-féle Santal-capsulák ezeket LARICIN CAPSULÁK mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja.

ILLES ANTAL gyógyszerháza Szabadka

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek.

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP
 CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDÁISAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az alkotó bántalmaknál, könnyű székletet szoroz, egy vérszegény gyógyszer sem ártalmasabb és alkalmasabb a

Székrekedés

leggyorsabb, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tucat 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bórmentve.

Óvás! Utazóktól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tesék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerház aláírása fekete véres nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon óránkunk rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz.-Lipóthoz. Utca, Plombengasse 6. Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalevits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca. 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a leginkább GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTELULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevével, mint a fájdalom-ésillapító „bedörzsölés” készvény, csúsz és a meg-hűlés egyéb következményei-nél legismertebb népszerű.

Egy órozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill.öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-széküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Eladó föld.

A városhoz 3 kilométernyire, kövesut mentén 32 kat. hold föld téglagyárnak eladó. ngyen felvilágosítást ad eladással egyedüli megbízott

Dezső László

tkvi okl. v. rendőr fogalmazó.
 Morgó-utca 19.

Higiénikus újdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

„Fatime” I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K.
 „Semiramis” I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K.
 Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. — Ára 15 korona. Széküldés titoktartás mellett.

Kézen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer-és gummi áruk gyára
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Alapított 1878. Telefon 13-78.

MEGHIVÁS.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank XLV-ik Rendes Közgyűlését

1912. évi február hó 11-én, délelőtt 11 órakor

saját helyiségében (Iparbank-udvar) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak, azon figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 22. §-a szerint részvényeiket vagy intézetünk pénztáránál, vagy:

DEBRECZENBEN: valamelyik részvénytársulati pénztárnál,

BUDAPESTEN: az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál,

WIENBEN: az Anglo-Österreichische Banknál

5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1911. üzletévről és indítványa az évi ny reség felosztása iránt.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozathozatal.
4. A felmentés iránti intézkedés.
5. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok 21., 28., 62., 63. és 66. szakaszainak módosítása iránt.
6. Sorrend szerint kilépő három igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok folyó évi február hó 1. napjától kezdve az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.